

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς του επισυνημμένου
παραρτήματος**

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος	Μαρίνος Μουσιούππας
Σκεύη Κούτρα Κουκουμά	Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης
Ευανθία Σάββα	Γιώργος Περδίκης
Μάριος Μαυρίδης	Λίνος Παπαγιάννης
Μαριέλλα Αριστείδου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συζήτησε το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2, 16 και 30 Ιουνίου 2020. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Υγείας (Γενικό Χημείο του Κράτους), του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ, καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων ΚΕΒΕ, ΟΕΒ και της ΠΟΒΕΚ. Το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών, η Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου και το Κυπριακό Ίδρυμα Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cypria), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν κατά τη συζήτηση των υπό αναφορά σχεδίων νόμου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κατάργηση και αντικατάσταση του περί Χημικών Ουσιών νόμου, με στόχο την αποτελεσματική εφαρμογή και πλήρη συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2008 (Κανονισμού CLP) για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των Οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/1243 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Επιπρόσθετα, με το εν λόγω νομοσχέδιο σκοπείται η συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/852 για τον υδράργυρο, ο οποίος αντικατέστησε τον ευρωπαϊκό Κανονισμό ΕΚ/2008/1102.

Ειδικότερα, με το υπό εξέταση νομοσχέδιο προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Ο καθορισμός του Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ως της αρμόδιας αρχής για σκοπούς εφαρμογής των πιο πάνω ευρωπαϊκών κανονισμών.
2. Η παροχή εξουσίας στο Υπουργικό Συμβούλιο όπως μετά από εισήγηση της αρμόδιας αρχής εκδίδει κανονισμούς για τη ρύθμιση κάθε θέματος το οποίο χρήζει ή είναι δεκτικό καθορισμού, καθώς και για την καλύτερη εφαρμογή των πιο πάνω ευρωπαϊκών κανονισμών και του προτεινόμενου νόμου.
3. Η σύσταση παγκύπριου συμβουλίου χημικών ουσιών και ο καθορισμός των αρμοδιοτήτων του.
4. Η θέσπιση μητρώου επικίνδυνων χημικών προϊόντων, καθώς και ο καθορισμός της διαδικασίας παραλαβής των πληροφοριών που αφορούν στη χημική σύνθεση των επικίνδυνων μειγμάτων που διατίθενται στην αγορά.

5. Ο καθορισμός διαδικασίας ορισμού αρχιεπιθεωρητή και επιθεωρητών του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όπως και των εξουσιών και αρμοδιοτήτων τους.
6. Η εισαγωγή προνοιών που αφορούν στον καθορισμό αδικημάτων και ποινών, καθώς και νέων διαδικασιών για την επιβολή διοικητικού προστίμου. Ειδικότερα, ο αρχιεπιθεωρητής θα μπορεί να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο, ενώ θα θεσμοθετηθεί επίσης δικαίωμα άσκησης ιεραρχικής προσφυγής κατά της απόφασης επιβολής διοικητικού προστίμου στον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σκοπός των υπ' αριθμόν 2 κανονισμών του παραρτήματος είναι η κατάργηση των υφιστάμενων περί Χημικών Ουσιών (Ταξινόμηση, Συσκευασία και Επισήμανση Επικίνδυνων Ουσιών και Μειγμάτων) Κανονισμών και η θέσπιση νέων, με στόχο τη συμμόρφωση της Δημοκρατίας με την Οδηγία 2004/10/EK για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την εφαρμογή των αρχών ορθής εργαστηριακής πρακτικής και τον έλεγχο της εφαρμογής τους κατά τις δοκιμές των χημικών ουσιών.

Σκοπός των υπ' αριθμόν 3 κανονισμών του παραρτήματος είναι η κατάργηση των περί Χημικών Ουσιών (Παραβάσεις του κανονισμού EK/1102/2008) Κανονισμών και η θέσπιση νέων, με στόχο τη συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/852, ο οποίος αντικαθιστά τον προαναφερθέντα κανονισμό της ΕΕ, σχετικά με τους περιορισμούς στις εξαγωγές υδραργύρου, ενώσεων και των μειγμάτων υδραργύρου. Ειδικότερα, με τους υπό εξέταση κανονισμούς καθορίζονται ποινές σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του πιο πάνω άρθρου του ευρωπαϊκού κανονισμού.

Σκοπός των υπ' αριθμόν 4 κανονισμών του παραρτήματος είναι η κατάργηση των υφιστάμενων περί Χημικών Ουσιών (Παραβάσεις του Κανονισμού ΕΚ/1272/2008) Κανονισμών και η θέσπιση νέων, με στόχο τη συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας με το άρθρο 47 του ευρωπαϊκού Κανονισμού CLP για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των χημικών ουσιών και των μειγμάτων, το οποίο αφορά στον καθορισμό κυρώσεων για τη μη συμμόρφωση με τις διατάξεις του εν λόγω κανονισμού. Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, οι κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και ανατρεπτικές. Ειδικότερα, με τους υπό εξέταση κανονισμούς εισάγονται δύο διαδικασίες για τις παραβάσεις διατάξεων του Κανονισμού CLP ως ακολούθως:

1. παραπομπή σε δικαστήριο, το οποίο σε περίπτωση καταδίκης μπορεί να επιβάλει ποινή φυλάκισης μέχρι δύο έτη και/ή πρόστιμο ύψους ογδόντα χιλιάδων ευρώ, και
2. επιβολή διοικητικών προστίμων από τον αρχιεπιθεωρητή.

Σκοπός των υπ' αριθμόν 5 κανονισμών του παραρτήματος είναι η κατάργηση των υφιστάμενων περί Χημικών Ουσιών (Παραβάσεις του κανονισμού ΕΚ/689/2008) Κανονισμών και η θέσπιση νέων, με στόχο τη συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας με τον Κανονισμό 649/2012 (γνωστό ως PIC), ο οποίος αντικατέστησε τον Κανονισμό ΕΚ/689/2008 σχετικά με τις εξαγωγές και εισαγωγές επικίνδυνων χημικών προϊόντων. Ειδικότερα, με τους υπό εξέταση κανονισμούς εισάγονται κυρώσεις για παράβαση των διατάξεων του προαναφερθέντος κανονισμού της ΕΕ στη βάση του άρθρου 28 του εν λόγω κανονισμού που αφορούν σε δύο διαδικασίες:

1. την παραπομπή σε δικαστήριο, το οποίο σε περίπτωση καταδίκης μπορεί να επιβάλει ποινή φυλάκισης μέχρι δύο έτη και/ή πρόστιμο ύψους ογδόντα χιλιάδων ευρώ, και
2. την επιβολή διοικητικών προστίμων από τον αρχιεπιθεωρητή.

Σκοπός των υπ' αριθμόν 6 κανονισμών του παραρτήματος είναι η κατάργηση των υφιστάμενων περί Χημικών Ουσιών (Παραβάσεις του Κανονισμού REACH) Κανονισμών, με στόχο τη συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας με το άρθρο 126 του Κανονισμού αριθ. 1907/2006 (Κανονισμός REACH) για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων, το οποίο αφορά στον καθορισμό κυρώσεων για την παράβαση των διατάξεων του εν λόγω κανονισμού. Ειδικότερα, με τους υπό εξέταση κανονισμούς εισάγονται κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του εν λόγω κανονισμού που αφορούν σε δύο διαδικασίες:

- α. την παραπομπή σε δικαστήριο, το οποίο σε περίπτωση καταδίκης μπορεί να επιβάλει ποινή φυλάκισης μέχρι δύο έτη και/ή πρόστιμο ογδόντα χιλιάδων ευρώ, και
- β. την επιβολή διοικητικών προστίμων από τον αρχιεπιθεωρητή.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα ενώπιον της επιτροπής στοιχεία, η προτεινόμενη νομοθεσία θεωρείται περισσότερο περιβαλλοντική παρά εργατική, καθώς αφορά στην παραγωγή, στην εισαγωγή και στη διάθεση στην αγορά χημικών ουσιών. Η θέσπιση, σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά, μητρώου επικίνδυνων χημικών ουσιών κρίνεται ως ιδιαίτερα σημαντική, αφού έτσι θα συλλέγονται πληροφορίες για επικίνδυνα σκευάσματα και θα παρέχεται πληροφόρηση στο Κέντρο Δηλητηριάσεων της Κύπρου, το οποίο θα έχει τη δυνατότητα να συνδεθεί για σκοπούς ανταλλαγής πληροφοριών και με την ευρωπαϊκή βάση πληροφόρησης για επικίνδυνες χημικές ουσίες.

Επιπλέον, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, τα αδικήματα και οι ποινές δε διαφοροποιούνται σε σχέση με την υπό κατάργηση νομοθεσία που είχε θεσπιστεί το 2010, ενώ το δημοσιονομικό κόστος για την εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου και των κανονισμών περιλαμβάνεται στο γενικότερο κόστος της εφαρμογής της νομοθεσίας

για χημικές ουσίες. Συναφώς, από τη θέσπιση της νέας νομοθεσίας δε θα επηρεασθούν ιδιαίτερα οι Κύπριοι επιχειρηματίες, αφού οι βασικές πρόνοιες του Κανονισμού CLP ισχύουν από το 2009, ενώ δεν υπάρχουν εισαγωγές/εξαγωγές υδραργύρου και των ενώσεών του.

Στο στάδιο της εξέτασης των υπό αναφορά σχεδίων νόμου οι εκπρόσωποι του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας ανέφεραν ότι στο νομοσχέδιο και στους υπ' αριθμόν 3 κανονισμούς, που τιτλοφορούνται «Οι περί Χημικών Ουσιών (Παραβάσεις του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/852) Κανονισμοί του 2020», πρέπει να ενταχθούν αναλυτικά τα αδικήματα και οι παραβάσεις των άρθρων 3 έως 9 του ευρωπαϊκού Κανονισμού 2017/852 που αφορούν στη χρήση υδραργύρου και όχι μόνο του άρθρου 3 του εν λόγω ευρωπαϊκού κανονισμού, αφού στο μεταξύ το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει καταστεί αρμόδια αρχή για την εν λόγω χημική ουσία με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Ως εκ τούτου, σε συνεννόηση με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας κατατέθηκαν τόσο για το υπό συζήτηση νομοσχέδιο όσο και για τους υπ' αριθμόν 3 κανονισμούς αναθεωρημένα κείμενα, στα οποία περιλαμβάνονται σχετικές αναφορές και στα υπόλοιπα άρθρα του εν λόγω ευρωπαϊκού κανονισμού.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων σχεδίων νόμου. Ωστόσο, ο εκπρόσωπος της ΟΕΒ εξέφρασε τη διαφωνία του αναφορικά με το ύψος των ποινών που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης προνοιών αυτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών τόσο του νομοσχεδίου όσο και των προτεινόμενων κανονισμών όπως

αυτοί έχουν αναθεωρηθεί με βάση τα πιο πάνω κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση έγκρισης των υπ' αριθμόν 3 κανονισμών, ο τίτλος αυτών πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να διαβάζεται ως «Οι περί Χημικών Ουσιών (Παραβάσεις των άρθρων 3 έως 9 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/852) Κανονισμοί του 2020».

28 Ιουλίου 2020

Αρ.Φακ.: 23.01.061.056-2020, 23.03.057.021-2020
23.03.057.022-2020, 23.03.057.023-2020
23.03.057.024-2020, 23.03.057.025-2020

ΚΛΧ/MAT

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Χημικών Ουσιών Νόμος του 2020.
2. Οι περί Χημικών Ουσιών (Εφαρμογή των Αρχών Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής) Κανονισμοί του 2020.
3. Οι περί Χημικών Ουσιών (Παραβάσεις του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/852) Κανονισμοί του 2020.
4. Οι περί Χημικών Ουσιών (Παραβάσεις του Κανονισμού CLP) Κανονισμοί του 2020.
5. Οι περί Χημικών Ουσιών (Παραβάσεις του Κανονισμού PIC) Κανονισμοί του 2020.
6. Οι περί Χημικών Ουσιών (Παραβάσεις του Κανονισμού REACH) Κανονισμοί του 2020.